

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDNING

för

KONST, SLÖJD OCH HUSHÅLLNING.

N:o 3. } Tryckt hos GEO. LÖWEGREN, Gótheborg. { Jan. 22.
1824.

Skola.

(Fortsättning från N:o 2 och slut.)

6) Tyska Skolan

grundades af *Albrecht Dürer* i Nürnberg 1470, och upphörde med *Johan Holbein*, som dog i England af pesten 1554. Båda dessa artister delade det svåra ödet att hafva ondsinta hustrur. Den sistnämdes Dödsdans är känd af alla. *Lucas Cranach*, Dr Luthers slägtinge, är en af denna Skolas utmärktare elever. Man har mycket satt i fråga, huruvida den verkligen förtjent att särskilt nämnas bland de öfriga Målareskolornas antal. Hvarken studium eller serdeles smak har man velat tillerkänna densamma.

7) Flandriska Skolan.

Johan van Eyk, denna Skolas stiftare, anses för Oljemåleriets egentlige uppfinnare, eller åtminstone för den, som gaf det sin rätta riktning och anseende. Han föddes 1370, och väckte på sin tid mycket uppseende. Både hans broder, *Johan* och hans syster *Margareta* vunno ryktbarhet i konsten. De ämnen, som förnämligast sysselsatte hans pensel, voro porträtter, landskaps- och historiemålningar. Hans förnämsta tafla är en *Johannes*, som han målat för Hertigen af Bourgogne, *Filip den Gode*. Bland hans efterträdare var den berömda *Peter Paul Rubens*, hvilken både såsom måla-

re, vettenskaps- och statsman äger ett högt värde, som aldrig i konsthäfden kan misskännas. Christi nedtagande af korset anses för hans måsterstycke. Emot hans Judith och Holofernes hafva Konstdomare mycket att påminna. Det rysligt naturliga härmade han ända till en nästan våmjelse väckande ytterlighet. Han hade rest mycket, haft flera öden, ågde i hög grad konsten att tillvinna sig allas äktning och ynnest, samt blef begagnad i flera viktiga värf. Han dog 1610 och efterlemnade en mängd egna arbeten i alla målarekonstens delar.

Holländska eller Nederländska Skolan

är utmärkt för dess sköna färg. Dess elever valde merendels ämnen för sin talang ur den lägre klassen, såsom vårdshusuppträden, bondsamqväm, o. s. v. der menskliga passionerna i deras råa tillstånd yttra sig. Det stora och ädla efterletar man förgäfvets i dess arbeten. Som dess stiftare anser man *Otto Voenius*, och bland dess elever skola alltid *Lucas af Leyden*, *Rembrandt*, *van Ostade*, *Gerard Dow*, *Wou-
vermanns*, *Berghem* och *van Huysum* åga ett afgjordt företräde hos hvarje konstens sanne vän och dyrkare.

Engelska Skolan

börjades med den i London 1769 stiftade Målareakademien. *Reynolds* var dess förste president. Han efterträddes af *West*. Bland eleverna må nämnas *Kopley*, *Gensborough* och *Brown*. Föröfrigt har Akademien gjort sig mera känd genom grundliga afhandlingar i målarekonsten och praktfulla gravyrer, än genom måsterstycken i oljefärg.

En hvit Lackförmisssa för målningar, köpparstiek
och kartor.

Man tager 10 lod Sandrach, 4 lod Mastix och $\frac{1}{2}$ lod Kamferten. Hartset finstöttes och slås med den redan krossade kamferten i ett glaskärl med lång hals. På detta gjutes sedan 3 quarter Spiritus Vini rectificatissimus. Denna blandning omskalkas ofta och ställes i måttlig värme, samt afklarar slutligen, då den till bruk är färdig. De pappersaker, som man vill lakera dermed, måste först öfverstrykas med ett tunnt limvatten af pergamentsrimsor eller husbloss. Derefte sker öfverstrykningen ganska tunnt och flera gånger med en lakeringspensel. Denna fernissa hvarken bryter sig eller faller af.

För oljefärgsmålningar har man en hvit Fernissa af följande komposition: 8 uns Sandrach, 2 uns Venedisk Terpentint, 2 ℥ Alkohol; eller $2\frac{1}{2}$ uns Sandrach, 1 uns Mastix, $3\frac{1}{2}$ uns Terpentinolja, 24 uns Alkohol; eller ock: 6 uns Sandrach, 1 uns Mastix, $\frac{1}{2}$ uns Virach, 2 uns Venedisk Terpentint, 2 ℥ Alkohol, hvilka sammanblandas och ställas att klarna, hvarefter påstrykning sker med en ren pensel.

Munpomada för spruckna läppar.

Oskalade Borsdorferäpplen sönderskäras i små skifvor och rensas från alla kärnor; på samma sätt förfäres med en del stora Russin. Af hvardera rävgas derefter 4 lod, hvilka stekas i en degel med $\frac{1}{2}$ ℥ färskt osaltadt smör eller söt grädd, och 4 lod gult vax, under flitigt omrörande, så länge tilldess en droppe af massan, hild på gildande kol, icke mera sprakar. Pomadan pressas nu genom en linoeklut i ett kärl med rosenvatten. Sedan den kallnat, upptages den till behörigt bruk.

En berömd Härpomada.

Man lägger i ljunt vatten 1 ℥ färtalg, 1 ℥ svinster, båda renade, och derefter 4 uns hvitt, ganska fint kökssalt; låter allt samman kolla under flitig omröring, att saltet må förena sig, och slår redan dertill 4 uns

persiljefrö, $\frac{1}{2}$ uns dillfrö och 1 uns finkål (alla finstötta) och rifver stordligen blandningen i en uppvärmd mortare. För att göra denna pomada mera värluktande, krusa, under rifningen, 10 till 12 droppar Lavendel- eller Citronolja efterhand tillhållas.

Arrak. Romm.

Arrak tillredes dels af ris, dels af saften af Kokospalmen och dess nötter. Den bäste kommer, mest öfver England, från Goa i Ostindien, och brukas företrädesvis till punsch.

Romm brännes af sockerrörssaften. Den bäste kommer från Jamaica; dernäst värderas den från Barbadoes. I Tyskland och i sednare tider äfven i Sverige har man försökt att tillverka romm af hvitbetor och andra vegetabilier; men med föga framgång och utan att kunna sätta den i någon jemförelse med den verkliga.

Om nyttan eller skadligheten af dessa 2:ne spirituösa dryckesslag, som i de senare åren ovanligt starkt kommit i bruk hos oss, torde man en annan gång bli i tillfälle att yttra sig.

Kännetecken på godt Bränvin.

Godt Bränvin är hvitt, klart, af ren, icke syrlig och oljig smak. Som prof på dess styrka anser man antalet af de perlor, som sätta sig på dess yta, när det hülles i glas, och deras längre varagtighet. När man antänder ett godt bränvin, måste det ej kvarlemnas öfver hälften rensmakande vatten, och när man gnuggar det i händerna, snart förflyga, utan att lukta obehagligt.

Att borttaga flottfläckar ur papper och böcker.

Man tager skafvad hvit Bolus och lägger den till en knifryggs tjocklek på fläcken, och deröfver som ock på andra sidan några blad oplaneradt tryckpapper eller fint löst sugpapper. Derefter sättes alltsamman emellan 2:ne bräden i en press, som hårdt tillskrufvas. Man låter det stå der ett dygn, och afborstar sedan Bolus-lemningen med en borste.

Eller: Man försöker först att med ett varmt strykjern på sugpapper, som blifvit lagdt öfver fläcken å ömse sidor af bladet, minska den så mycket som möjligt, och förnyar derföre operationen flera gånger. När fläcken försvunnit, öfverstrykes stället varsamt med en i spiritus vini rectificatissimus doppad pensel, isynnerhet kring kanten. Derigenom återfår papperet sin hvithet, utan att det, som på stället är tryckt eller skrifvet, deraf lider det ringaste.